

НАШ ДОСВІД ОРТОПЕДОХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ДІТЕЙ З НЕРВОВОМ'ЯЗЕВИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ

Дубас В.І., Сулима В.С., Балюк Ю.С., Тромпак Р.М., Кузь У.В.

Івано-Франківський національний медичний університет,
Івано-Франківська обласна дитяча клінічна лікарня, м. Івано-Франківськ, Україна.

Спеціалізована медична допомога при неврологічних захворюваннях з причин ураження ЦНС в Івано-Франківській області у 2012 році надавалась 1195 дітям-інвалідам до 18 років. З них: 703 дітям – з причини дитячого церебрального параліча та 52 дітям – з спадководегенеративними захворюваннями. Підтверджують. Переважна більшість дітей з неврологічними захворюваннями потребують ретельного клінічні спостереження ортопеда та надання відповідної ортопедичної допомоги.

Мета роботи: вивчити та проаналізувати результати надання ортопедичної допомоги дітям з нерво-м'язевими захворюваннями.

Матеріал та методи. На базі ОДКЛ спеціалізована допомога дітям з неврологічними захворюваннями надається у відділенні для дітей з ураженнями ЦНС з порушенням функції опорно-рухового апарату та в центрі ранньої медико-соціальної реабілітації дітей з органічними ураженнями нервової системи. Обсяг ортопедичної допомоги залежить від нозології та віку хворого. У дітей до 6 міс. особливу увагу звертали на наявність вроджених вад розвитку опорно-рухового апарату. У віці до 2 років вивчали особливості ходьби, наявність підвищеного м'язевого тонусу кінцівок та виготовляли за необхідності ортопедичні шини з метою уникнення контрактур. Після уточнення діагнозу «ДЦП» дітям з 2 до 6 років обсяг ортопедичної допомоги зростає. Використовували коригуючі гіпсові лонгети, етапне гіпсування, змінні поліетанолові шини та тюттори. Ортопедохірургічне лікування дітей розпочинали з 5-6 річного віку. Метою хірургічного лікування є усунення сформованих контрактур та відновлення функції ураженої кінцівки чи кінцівок. За період 2008-2013 років проведено хірургічне лікування 131 дитині. У двох хворих з акушерським паралічом по типу Ерба-Дюшена виконана операція Епіскопо-Гріна та транспозиція трапецієвидного м'яза на плече (операція Vatterman). При ДЦП 121 дитині при спастичній диплегії, двійній геміплегії та геміплегії виконали наступні оперативні втручання: на верхній кінцівці – операція Тюбі, міотомія квадратного пронатора та операція Саваріо-Тітгата, на нижній кінцівці – міотомія привідних м'язів із невротомією затульних нервів, міотомія з низведенням прямого м'яза стегна, операція Ненько та операція Бека при внутрішньоротаційній контрактурі стегна, операція по типу Егерса в підколінній ямці, подовження ахіллових сухожиль. У 10 хворих зі спастичною еквіно-плоско-вальгусною деформацією стоп виконана операція за запропонованою нами методикою, включаючи підтаранний артрорез по Грейсу-Гріну. У двох хворих зі спастичною сімейною параплегією (хв-ба Штрюмпеля) проведена ахіллопластика з подовженням у віці 14-15 років. Стійкі деформації стоп у вигляді еквінопорожнисто-варусної та кінської спостерігались нами у 6 дітей підліткового віку з спадково- дегенеративними захворюваннями, яким виконали подовження ахілового сухожилка, переміщення заднього великогомілкового м'яза на латеральний край стопи та розсічення плантарного апоневрозу.

Результати та обговорення. Майже за всіма хворими нами проводилось динамічне спостереження протягом 3-4 років з метою вивчення віддалених результатів оперативних втручань. Аналіз отриманих результатів лікування провели за ступенем відновлення функції ураженої кінцівки чи кінцівок – добрий (50-100% відновлення функції), задовільний – (15- 50%), незадовільний – (0-15%). Так, у двох хворих з акушерськими паралічами отримано задовільний результат лікування, у 121 хворого з спастичними паралічами отримано задовільний результат у 114 та незадовільний у 7 хворих. Добрий результат спостерігали у двох хворих з хворобою Штрюмпеля та у 4 з міопатією Беккера, задовільний у двох хворих з міопатією Ерба-Рота. Загалом з пролікованих 131 хворого добрий результат лікування отримали у 6 (4,5%), задовільний – у 118 (90%) та

незадовільний – у 7 (5,3%) дітей. Загальна кількість прооперованих дітей становить тільки 17,35% від усіх дітей-інвалідів з причин ураження ЦНС до 18 років в нашій області, тому перспективи подальшого ортопедичного лікування цих дітей є високі.

Висновки

1. Діти з захворюваннями нервово-м'язевої системи потребують обов'язкового спостереження ортопеда.

2. Отримані результати оперативного лікування протягом чотирьох років свідчать про його ефективність (124 хворих - 94,5%) для подальшого відновлення функцій уражених кінцівок у хворих та у подальшій їх соціальній адаптації.

НАШ ОПЫТ ОРТОПЕДОХИРУРГИЧЕСКОГО ЛЕЧЕНИЯ ДЕТЕЙ С НЕРВНОМЫШЕЧНЫМИ ЗАБОЛЕВАНИЯМИ

Дубас В.И., Сулима В.С., Балук Ю.С., Тромпак Р.М., Кузь У.В.

В работе на основании пятилетнего срока изучены и проанализированы опыт оказания ортопедической помощи 131 больному с нервно-мышечными заболеваниями на базе травматологоортопедического отделения ОДКБ. Ортопедическая помощь предоставляется с шестимесячного возраста ребенка, а ортопедохирургична помощь с 5-6-летнего возраста ребенка. Принципом оперативного лечения является ликвидация сложившихся контрактур и восстановления функции пораженной конечности или конечностей. Описаны виды операций и предоставлен анализ клинического наблюдения. У 125 больных (94,5%) получено удовлетворительное и хорошее восстановления функции опоры и ходьбы.

Ключевые слова: нервно-мышечные заболевания, оперативное лечение.

OUR EXPERIENCE OF THE ORTHOPEDICS SURGICAL MANAGEMENT CHILDREN WITH NEUROMUSCULAR DISEASES

Dubas V.I., Sulyma V.S., Baluk Y.S., Trompak R.M., Kuz U.V.

It has been performed the analysis and summarized the 5-year experience of the orthopedics surgical management influenced on 131 children with neuromuscular diseases treated in Orthopedics Department of the Regional Clinical Pediatrics Hospital. Orthopedics management has to be performed child after sixmonths of birth, but orthopedics surgical management has to be done 5-6 years children. The main aim of surgery is the reduction of existing contractures and restoration of function of the impacted limb(s). It has been described types of surgical procedures and submitted analysis of the clinical results. 125 patients (94,5%) had been found satisfied and good results of load and walking action restoration.

Key words: neuromuscular diseases, surgical management.